
OBRAZOVANJE

SIROMAŠTVO POSEBNO TEŠKO POGAĐA ROMSKU I DJECU BEZ RODITELJSKE SKRBI

Bez kvalitetnog obrazovanja osuđeni na životarenje

OBJAVLJENO: 14. STUDENOGA 2021.

NAPISAO: IRENA KUSTURA

Kada je riječ o siromaštvu u posebno teškoj situaciji su djeca iz romskih obitelji i djeca bez roditeljske skrbi, odnosno djeca koja odrastaju u domovima. Iako je posljednjih nekoliko godina došlo do promjena, od stipendija do smještaja u učeničke i studentske domove, ipak, te dvije kategorije djece su najugroženije kad je riječ o obrazovanju i zapošljavanju.

Unatoč trudu zaposlenika i empatiji zajednice, život djece u domovima nije ni malo lak, a toga su ponekad svjesni i njihovi vršnjaci koji žive u bolje stojećim obiteljima. Svjedočila je tome i prof.dr.sc. **Vesna Bilić** prilikom posjete jednom dječjem domu.

Nakon što je vidjela djecu koju su roditelji napustili, a bilo je tu i malih beba, jedna djevojčica je na povratku kazala:

– Ja sada idem kući i shvatila sam koliko sam loša prema svojim roditeljima. Ljutim kad oni meni ne kupe *‘Milku s lješnjakom’* nego mliječnu, ja napravim dramu što mi nisu kupili najskuplje nego prosječne tenisice... Idem sada kući ispričati se roditeljima.

– To je bilo toliko dirljivo, i to nisam očekivala – komentira prof. Bilić.

Zamjerka roditeljima

Dodaje da djeca koja žive u siromaštvu često učine sve da bi sakrili tu činjenicu od svojih vršnjaka, a poneki predbacuju roditeljima zbog situacije u kojoj su se našli.

– Roditelji su mi pričali da im njihova djeca kažu – pa vi ste nesposobni, pogledajte što naš susjed ima... Susjed radi to što radi, a mi smo obični ljudi koji pošteno radimo i vrlo smo u neugodnoj situaciji. Tako mi znaju komentirati roditelji – prepričava prof. Bilić.

Priznaje da ju je zgranuo podatak u istraživanju da je 45 posto djece izjavilo da su doživjeli nasilje od vršnjaka zato što su siromašni. Njih 35 posto priznalo je da su jako grubo prema siromašnim vršnjacima.

– Djecu bi odmalena trebalo učiti da se siromaštvo može dogoditi svakome i da trebamo jedni drugima pomagati. Zanimljivo je da i djeca koja zbog siromaštva dožive nasilje ponekad mogu biti grubo prema vršnjacima.

Prema mom istraživanju, oni su, ipak, uglavnom žrtve. Uvijek se osjećaju loše, a kad im još netko kaže ružne riječi, primjerice – vidiš kako si obučan, kako izgledaš, a nemaš ni za izlet...Na žalost, ima dosta bahate djece, a siromašne to demoralizira i to jako teško utječe na njihov uspjeh, učenje i zadovoljstvo školom...

Zbog toga školu često izbjegavaju jer je doživljavaju kao nelagodu – upozorava prof. Bilić. Takve situacije prolazi većina siromašne djece, bez obzira dolazila iz obitelji ili dječjih domova, ali i Romi koji zbog nepoznavanja hrvatskog jezika, često dobiju još jednu stigmu – stigmom djeteta koje nije u stanju pratiti redovni školski program pa ga se prebacuje u prilagođeni, iako se radi o prosječno inteligentnom djetetu. Romski učenici imaju pravo na dva dodatna boda pri upisu srednje škole, na mjesečnu stipendiju od 700 kuna i na plaćen učenički dom.

Samo 15% Roma završava srednju školu

Nažalost, prema dostupnim podacima, tek 15,1 posto Roma završava srednju školu. Završen fakultet ih ima njih samo 0,4 posto.

Ne bi li to promijenili, iz Vladina Ureda pokrenuli su projekt *Uključivanje Roma – Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine*, kojemu je cilj povećati broj mladih Roma i Romkinja u obrazovnom sustavu. Projekt je podržala i financirala Europska unija.

sustavu. Projekt je podržala i financirala Europska unija.

Iz Ministarstva znanosti i obrazovanja poručuju da im je najvažnije rano uključivanje romske djece u sustav odgoja i obrazovanja, preko osnovne i srednje škole do fakulteta te poboljšanje obrazovnih postignuća i smanjivanje stope napuštanja školovanja. Dodaju također da Ministarstvo sufinancira programe predškolskog odgoja i predškole kako bi se premostio jaz između socijalno – ekonomske situacije u kojoj romska djeca žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom daljnjeg odgoja i obrazovanja.

Ističu također da MZO sufinancira produženi boravak za osnovce, dodatno učenje hrvatskog jezika, izvannastavne aktivnosti te didaktičku opremu i školski pribor za učenike osnovnih škola.

Za srednjoškolce osiguravaju stipendije, a za studente stipendije i smještaj u studentski dom. Za poticanje obrazovanja Roma Ministarstvo obrazovanja godišnje osigura oko 12 milijuna kuna.

Na žalost, za sada rezultati su i dalje vrlo slabi. Podaci o obrazovanju Roma su porazni, a u skladu s njima bit će i mogućnost njihovog zapošljavanja. Zbog toga iz začaranog kruga siromaštva siromašna djeca općenito, a posebno romska, teško mogu pronaći izlaz.

.....

♦♦ Autor: **Irena Kustura Rosandić** ♦ Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije ♦♦